

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Кобеляцького психоневрологічного будинку-інтернату
Полтавської обласної ради**

22.01.2025

м. Полтава 2025

I. ВСТУП

У межах реалізації проєкту «Регіональні групи національного превентивного механізму», що здійснюється Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою апробації моделі автономної роботи громадських моніторів у складі регіональних груп під час здійснення повторних відвідувань національного превентивного механізму до місць несвободи 22.01.2025 регіональною групою НПМ у Полтавській області здійснено повторне відвідування Кобеляцького психоневрологічного будинку-інтернату Полтавської обласної ради в складі (далі – будинок - інтернат, інтернат, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Яковенко Віра Сергіївна, представник громадської організації (керівник регіональної групи національного превентивного механізму у Полтавській області);

Грець Валерій Григорович, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Місцезнаходження: вулиця Миру, 63, село Лісне, Полтавський район, Полтавська область, 39234.

Керівництво закладу: директор Кобеляцького психоневрологічного будинку-інтернату – Онищенко Мирослав Станіславович.

Кобеляцький психоневрологічний будинок-інтернат є неприбутковим, стаціонарним інтернатним закладом для соціального захисту, що утворений для тимчасового або постійного проживання/перебування осіб із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в Інтернаті (далі - підопічні).

Код ЄДРПОУ 03189239, КВЕД 87.20 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб з розумовими вадами та хворих на наркоманію (основний), 87.30 Надання послуг щодо догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів. Інтернат здійснює діяльність відповідно до статуту, затвердженого наказом Управління майном Полтавської обласної ради від 04.08.2021 № 86.

У будинку-інтернаті функціонує Громадська рада.

На момент відвідування в будинку-інтернаті перебувало 198 підопічних (жіночої статі), з них 187 осіб з інвалідністю. За рішенням суду 139 підопічних визнані судом недієздатними, 1 підопічна – обмежено недієздатна.

Над 79 особами для виконання обов'язків опікуна, згідно судових рішень, призначено адміністрацію установи в особі директора будинку-інтернату, інші 60 осіб мають опікунів фізичних осіб/родичів.

В інтернаті перебуває 4 особи з числа внутрішньо переміщених осіб.

За віковою категорією в будинку-інтернаті проживають: від 18 до 59 років – 110 осіб; від 60 і старше – 88 осіб.

Померло за 2024 рік 18 осіб, з них від серцево – судинних захворювань – 16 осіб; неврологічних захворювань - 1 особа; онкозахворювань – 1 особа.

Померло за 2023 рік 18 осіб, з них від серцево – судинних захворювань 17 осіб; неврологічних – 1 особа.

За період 2023-2025 року перегляд справ по продовженню строку дії рішень суду про визнання підопічних недієздатними не проводився, так як термін перегляду справ не настав.

Територія закладу огорожена, вхід і вихід з території здійснюється через перепускний пункт.

Територія облаштована альтанками, лавами, гойдалками для відпочинку.

З підопічними проводять корекційні заняття з елементами арт-терапії, ізотерапії, тренінги та консультативні бесіди, в інтернаті працюють гуртки.

Наявна зала для перегляду телепередач, тренажерна зала, кімнати для відпочинку, в яких під час відвідування перебували підопічні.

У медичному блоці є приймально-карантинне відділення, відділення медико-соціальної реабілітації, маніпуляційна, фізіотерапевтичний кабінет, кімната соціально-побутової реабілітації, кабінет масажу, лікувальної фізичної культури, кімната водних процедур.

Медичну допомогу надає 15 медичних працівників: лікар-психіатр вищої категорії (0,5 ставки), фізичний терапевт (0,25 ставки), лікар-невропатолог вищої категорії (0,25 ставки), старша медична сестра вищої категорії, сестра медична вищої категорії, сестра медична без категорії - 4 особи, сестра медична з масажу вищої категорії, сестра медична з ЛФК I категорії та сестра медична з фізіотерапії I категорії, сестра медична I категорії.

Психіатричне лікування підопічних відповідає медичним протоколам лікування психіатричних розладів та пункту 37 Стандартів Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню. Зокрема, лікування базується на індивідуальному підході, включаючи реабілітаційні заходи та працетерапію. У будинку-інтернаті ведеться Журнал травматизму серед підопічних, в який занесено інформацію щодо фактів травматизму та надання відповідної медичної допомоги.

У всіх підопічних укладені декларації з сімейним лікарем КНП «Кобеляцький центр первинної медико – санітарної допомоги» Кобеляцької міської ради Стриженко Тетяною Олексіївною.

В наявності договір на надання медичних послуг КНП «Кобеляцький центр первинної медико – санітарної допомоги» Кобеляцької міської ради та КНП «Кобеляцька міська лікарня» Кобеляцької міської ради.

На стаціонарному лікуванні за 2024 рік перебувала 21 підопічна, з них в Полтавській обласній клінічній психіатричній лікарні ім. О.Ф. Мальцева - 14 осіб, в КНП «Кобеляцька міська лікарня» Кобеляцької міської ради - 5 осіб, в Полтавській обласній клінічній лікарні ім. М.В. Скліфосовського – 1 особа, в Кременчуцькій міській лікарні № 3 – 1 особа.

В 2024 році зроблено щеплення від грипу вакциною Джи сі флю 190 підопічним. У 8 підопічних протипоказання до вакцинації.

Медичні огляди проводяться один раз на рік. Всім підопічним проведено плановий медичний огляд у 2024 році.

У будинку-інтернаті в постійному користуванні знаходиться 97,94 га землі загального користування; з них 39,71 га орної землі, 50 га сіножаті та пасовища. Ведеться підсобне господарство. На балансі будинку-інтернату обліковується велика рогата худоба - 69 голів, вівці 10 голів. Забезпечують функціонування підсобного господарства з найманих працівника (тракторист, дояр, тваринник).

Обслуговування та надання соціальних послуг підопічним надають 61 особа. Серед яких сестра медична з дієтичного харчування вищої категорії, дезінфектор, психолог, дві сестри-господині та 51 молодших медичних сестер (санітарка-палатна) та молодша медична сестра (санітарка-супровідниця).

Підопічні забезпечені 4 разовим харчуванням, під час спілкування скарг на харчування не надходило.

Підопічні проживають у двох корпусах: 2-х та 3-х поверхових. Маломобільні підопічні та підопічні розміщені на першому поверсі корпусу № 1 та № 2 та забезпечені технічними засобами реабілітації.

Витрати на 1 підопічного складають на:

лікарські засоби 99 грн. 29 коп.;

продукти харчування – 50 грн. 00 коп.

В інтернаті доброзичлива атмосфера, підопічні охоче спілкувалися з членами групи НПМ. Проведено особисте конфіденційне спілкування з 30 підопічними та 8 працівниками закладу. Скарг на неналежне поведіння з боку персоналу від підопічних не надходило.

На інформаційних стендах інтернату наявна інформація про права та обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб, у т.ч. Уповноваженого Верховної ради України з прав людини, до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їхніх прав.

Підопічні мають та вільно користуються мобільними телефонами.

Надходження коштів на 1.01.2025: загальний фонд – 30 257,5 тис.грн., кошти спец фонду «Інші джерела власних надходжень» (пенсійний фонд) – 6 200,0 тис.грн., кошти спец фонду «Плата за послуги бюджетних установ» - 642,6 тис.грн.

До посадових інструкцій персоналу включено пункт щодо заборони катувань відповідно до вимог статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських та таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування закладу здійснено 21.07.2023.

Під час попереднього відвідування виявлено наступні недоліки:

порушення права на життя;

порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло;

порушення права володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю.

Відповідно до виявлених порушень було надано наступні рекомендації:

1. Полтавській обласній раді, Полтавській обласній військовій адміністрації:

вжити необхідних заходів для покращення матеріально-технічного забезпечення та проведення необхідних ремонтних робіт у Кобеляцькому психоневрологічному будинку-інтернаті;

взяти під контроль та забезпечити організацію проведення необхідних ремонтних робіт у підвальному приміщенні, яке використовується в якості тимчасового укриття.

2. Кобеляцькому психоневрологічному будинку-інтернату:

опрацювати питання та забезпечити дотримання стандартів щодо дотримання норм площі на одного підопічного;

переглянути порядок використання особистих коштів підопічних з дотриманням норм чинного законодавства.

Відповідно до наданих рекомендацій у 2023-2024 роках було здійснено:

поточний частковий ремонт даху, кімнати відпочинку, санітарного вузла другого поверху, підлоги та житлових приміщень корпусу № 2 (фото 1-7);

поточний ремонт у житлових кімнатах, капітальний ремонт санітарно-гігієнічних кімнат житлового корпусу № 1 (фото 8-13);

поточний ремонт в приміщеннях медичного кабінету (кабінет старшої медичної сестри, маніпуляційна кімната, кабінет лікаря, пост медичної сестри) та забезпечено новими медичними меблями (кушетки фізіотерапевтичні – 3шт, кушетки оглядові – 5 шт.);

проведено заміну дерев'яних вікон на металопластикові у кількості 29 шт. та зроблено поточний ремонт укосів (корпус № 1);

відремонтовано аварійний вихід та зроблено поточний ремонт у кладовій кімнаті на корпусі № 2;

поточний ремонт тепломережі та водомережі у підвальних приміщеннях житлових корпусів;

капітальний ремонт каналізаційної насосної станції (заміна насосу);
поточний ремонт даху (заміна рубероїду) переходу від банно-прального комплексу до житлового корпусу №1;

У жовтні 2023 року придбано автомобіль медичної допомоги марки «Автоснаб» для перевезення підопічних (фото 14 - 15).

У квітні 2024 року після проведення поточного ремонту введено в експлуатацію пасажирський ліфт (корпус № 1).

Банно-пральний комплекс забезпечено новим обладнанням: пральна машина на 50 кг та промислова сушильна машина (фото 16 -17).

Підрозділ організації харчування забезпечено пекарським обладнанням (шафа вистійна 9-ти рівнева, шафа пекарська електрична 3-х секційна, тістоміс), шафою холодильною на 1400 л, котлом харчовим електричним на 250 літрів для приготування їжі.

У 2023 році для поліпшення умов підопічних закуплено:

Матрац 1-но секційний із водонепроникної тканини – 27 шт.;

Апарат «Іскра-1» для дарсонвалізації;

Апарат лазерний терапевтичний «Лікатерапевт М»;

Електрокардіограф 3-х каналний Неасо 300G з монохромним екраном;

Інгалятор (Небулайзер);

Інгалятор ультрозвуковий;

Ліжко ортопедичне функціональне – 4 шт.;

Опромінювач ртутно-кварцовий УГН-01М;

Стілець СтУ-01 у житлові кімнати – 44 шт.;

Стільці для їдальні – 100 шт.

У 2024 році для поліпшення умов підопічних закуплено:

Матрац 1-но секційний у чохлах з водонепроникної тканини – 25 шт.;

Спальник мішок-ковдра – 30 шт.;

Килим настінний 1,4*2,0 – 30 шт.;

Килим приліжковий 0,8*1,5 – 25 шт.;

Килим приліжковий 0,8*2,0 – 26 шт.

Протягом 2023 року отримано гуманітарну допомогу у вигляді:

Ковдра зимова 145x215 – 14 шт.;

Ковдра синтетична полуторна – 215 шт.;

Плед флісовий – 215 шт.;

Подушка 50*70 – 215 шт.;

Постільна білизна к-т – 215 шт.;

Рушник 70*140 – 215 шт.;

Покривало – 12 шт.;

Зарядні станції – 2 шт.;

Душова кабіна 2 шт.;

Водонагрівачі – 5 шт.;

Конвектори електричні – 4шт
Машина Сушильна «Samsung» - 1шт.;
Машина пральна «Wnirlpool»- 1шт.;
Дрова паливні – 199 м3;
Брикети – 1000 кг;
Біотуалети – 2 шт.;
Скрина морозильна – 1шт.;
Матрац – 20 шт.;
Матрац ортопедичний – 30 шт.

Протягом 2024 року отримано гуманітарну допомогу у вигляді:
підгузки – 4342 шт.;
обігрівач електричний – 1шт
UFO інфрачервоний – 1шт.;
Кондиціонер – 2 шт.;
водонагрівач – 1шт.;
ковдра 140*205 – 100 шт.;
подушка 50*70 – 100 шт.;
Спальні набори – 10 шт.;
Матрац 90*190 – 400 шт.

Оновлено меблі та проведено ремонтні роботи в кімнатах відпочинку в корпусі № 2.

Порядок використання особистих коштів підопічних здійснюється згідно до Порядку використання сум пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) та/або державних соціальних допомог, нарахованих відповідно до законодавства дітям сиротам, дітям позбавленим батьківського піклування, недієздатним особам та особам, цивільна дієздатність яких обмежена, які є вихованцями, підопічними ДБІ, ПНІ, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 17.08.2018 №1173.

Водночас під час відвідування група НПМ виявила недоліки, що можуть призвести до порушення прав підопічних.

II. ФАКТИ ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України).

1. У будинку - інтернаті відсутні захисні споруди (укриття), проте наявне підвальне приміщення, яке частково обладнане для використання в якості тимчасового укриття. Зазначене не відповідає вимогам з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затвердженим наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

Згідно до Акту оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття

від 29.04.2024 підвальне приміщення під житловим корпусом № 1 (триповерхівка) та підвальне приміщення під корпусом №2 (двоповерхівка); Полтавська область, Полтавський район, с. Лісне, вул. Миру, не можуть бути використані для укриття підопічних та працівників Кобеляцького ПНІ, так як не відповідають мінімальним вимогам щодо забезпечення безпеки людей та мають суто технічне призначення для розташування внутрішньобудинкових інженерних мереж. Інших будівель (споруд, приміщень), на території Кобеляцького ПНІ, які б відповідали вимогам для захисних споруд з укриття підопічних та працівників немає.

Згідно до Акту № 1 оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття від 31.07.2023 та Акту № 2 оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття від 31 липня 2023 підвальне приміщення під житловим корпусом № 1 (триповерхівка) та підвальне приміщення під житловим корпусом № 2 (двоповерхівка) Полтавська область, Полтавський район, с. Лісне, вул. Миру, 63 не можуть бути використані для укриття підопічних та персоналу Кобеляцького ПНІ як найпростіше укриття, але рекомендовано використовувати для тимчасового укриття під час артобстрілів.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

2. Групою НПМ встановлено порушення норм площі житлових кімнат, передбачених пунктом 6.1.2.2 ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення» із Зміною № 1 та Зміною № 2, а саме: площі житлових кімнат на одне та два місця повинні визначатися з розрахунку не менше 8 м² на одне місце, але не менше 10 м² – в одномісних кімнатах. На день відвідування площа житлової кімнати на одного підопічного складала від 4 до 5,5 м² (фото 18).

Після завершення ремонтних робіт в житловому корпусі № 1 та перепрофілювання приміщень в житлові кімнати дане порушення буде усунуто.

У душових кімнатах потребують заміни ванни та поручні, які вкриті іржою, подекуди зі стін відбита плитка (фото 19-20).

3. Будівля другого житлово корпусу потребує капітального ремонту, зокрема заміни даху. Окрім того, санітарно-гігієнічні кімнати корпусу № 2 потребують проведення ремонту.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Полтавській обласній військовій адміністрації, Полтавській обласній раді:

розглянути питання щодо проєктування та будівництва захисних споруд цивільного захисту (сховищ, протирадіаційних укриттів) на території будинку-

інтернату із захисними властивостями, в яких будуть створені належні умови для перебування підопічних;

опрацювати питання щодо проведення ремонту в санітарно-гігієнічних кімнатах корпусу № 2 (першого поверху);

опрацювати питання щодо проведення капітального ремонту даху житлового корпусу № 2.

Додатки: фотоматеріали на 3 аркушах в одному примірнику.

**Представник громадської
організації, керівник РГ НПМ
у Полтавській області**

Віра ЯКОВЕНКО

Фотоматеріали

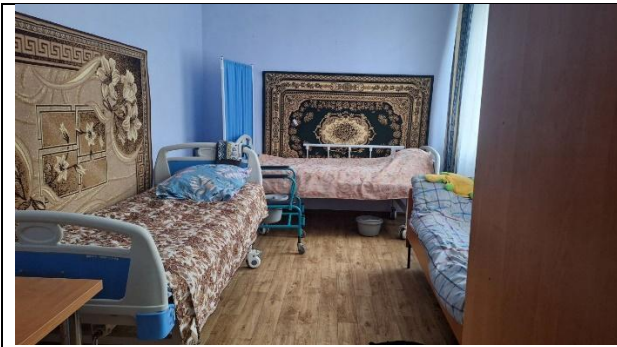

Фото 1

Фото 2

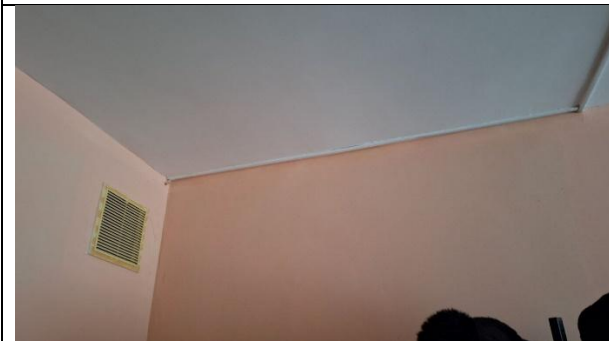

Фото 3

Фото 4

Фото 5

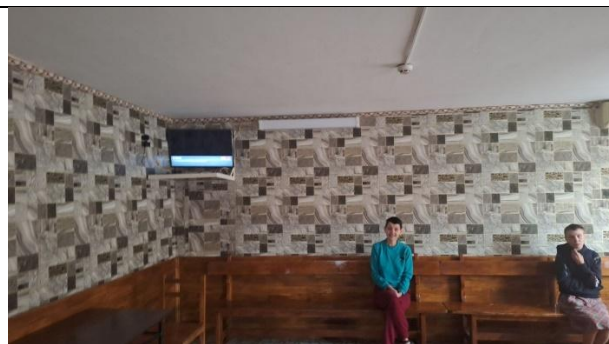

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 14

Фото 15

Фото 16

Φοτο 17

Φοτο 18

Φοτο 19

Φοτο 20